

AKTUÁLNÍ INFORMACE
ZÍSKÁVAJÍ ČTENÁŘI
V PŘEDSTIHU

3/7 Úroky z prodlení od 1. července 2010

Dne **1. 7. 2010** nabylo účinnosti nařízení vlády č. 33/2010 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 142/1994 Sb. stanovující výši úroků z prodlení v soukromoprávních vztazích. Úroky z prodlení v občanskoprávních vztazích upravuje občanský zákoník v § 517 odst. 2 s tím, že jejich výše je stanovena prováděcím předpisem, což je výše uvedené nařízení vlády.

Nařízení vlády **stanovuje výši úroků z prodlení** takto:

- od **28. 4. 2005 do 30. 6. 2010** ve výši reposazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů. V každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, je výše úroků z prodlení závislá na výši reposazby stanovené Českou národní bankou a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí,
- od **1. 7. 2010** ve výši reposazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů.

Novelizace nařízení vlády k 1. 7. 2010 nic nezměnila na principu, že úrok z prodlení je roven **reposazbě stanovené ČNB zvýšené o 7 %**. Poměrně nepodstatným detailem je, že zatímco pro prodlení vzniklé v druhém pololetí roku 2009 se úrok z prodlení odvíjel od reposazby platné k 1. 7. 2009, pro prodlení vzniklé v druhém pololetí roku 2010 se úrok z prodlení neodvíjí od reposazby platné k 1. 7. 2010, ale k 30. 6. 2010 – vzhledem k termínům zasedání bankovní rady ČNB v roce 2010 totiž k 1. 7. musela platit stejná reposazba jako k 30. 6. 2010 (konkrétně 0,75 %).

Zásadním rozdílem je, že nově je výše úroků **neměnná po celou dobu prodlení**, tedy i v případě, kdy prodlení zasáhne více kalendářních pololetí. Pokud tedy k prodlení došlo v druhém pololetí roku 2009 a prodlení trvalo až do roku 2010, odvíjí se úrok z prodlení za druhé pololetí roku 2009 od **reposazby platné k 1. 7. 2009** ($1,5 \% + 7 \% = 8,5 \%$), úrok z prodlení za první pololetí roku 2010 je odvozen od **reposazby platné k 1. 1. 2010** ($1 \% + 7 \% = 8 \%$). Pokud k prodlení dojde ve druhém pololetí roku 2010, je výše úroků z prodlení **neměnná po celou dobu prodlení**, i když prodlení skončí v roce 2011 či později a činí 7,75 % (reposazba platná k 30. 6. 2010 činící 0,75 % zvýšená o 7 procentních bodů).

Pro prodlení vzniklé do 30. 6. 2010 platí **přechodná ustanovení**, podle kterých se v tomto případě použije úprava účinná do 30. 6. 2010 – při prodlení zasahujícím první i druhé pololetí letošního roku bude úrok z prodlení za první pololetí odvozován od reposazby platné k 1. 1. 2010 (úrok z prodlení bude tedy činit 8 %), za druhé pololetí od reposazby platné k 1. 7. 2010 (úrok z prodlení bude tedy činit 7,75 %). Původně

Ministerstvo spravedlnosti navrhovalo vztáhnout novou úpravu i na prodlení vzniklá před datem účinnosti nařízení, ale v rámci připomínkového řízení byl původní návrh z důvodu nepřípustné retroaktivity v této věci upraven.

Novelizace nařízení vlády se nijak nedotkla výše **poplatku z prodlení** – ten nadále činí za každý den prodlení 2,5 promile dlužné částky, nejméně však 25 Kč za každý i započatý měsíc prodlení. Poplatek z prodlení se uplatňuje v případě prodlení s placením nájemného za byt nebo úhrad za služby spojené s užíváním bytu (§ 697 ObčZ), výjimečně též v souvislosti s podnikatelským nájmem věci movité (§ 723 ObchZ).

Nařízení vlády upravuje úroky z prodlení v občanskoprávních vztazích, má však zásadní význam i pro **vztahy obchodněprávní**. Právo na úrok z prodlení pro obchodněprávní vztahy upravuje § 369 ObchZ, s tím, že pro tyto vztahy je výše úroků dána smluvním ujednáním a pokud výše úroků smluvně dohodnuta není, použije se soukromoprávní úprava úroků z prodlení. Tato zásada platí od 1. 1. 2001, do 31. 12. 2000 obchodní zákoník v § 369 odkazoval na § 502 obchodního zákoníku, tedy na úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě sídla dlužníka v době uzavření smlouvy.

Právě použití nařízení vlády pro stanovení výše úroků v obchodněprávních vztazích (pokud si smluvní strany nedohodnou jejich jinou výši) bylo jedním z důvodů novelizace nařízení vlády. Nařízení vlády je totiž **transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích**. Tato směrnice vymezuje výši úroků ve svém čl. 3 odst. 1 písm. d):

výše úroku z prodlení v případě opožděné platby („zákonná sazba“), kterou je dlužník povinen zaplatit, je součtem úrokové sazby pro hlavní refinanční operace použité Evropskou centrální bankou během její poslední hlavní refinanční operace, provedené před prvním kalendářním dnem daného pololetí („referenční sazba“) a nejméně sedmi procentních bodů („navýšení“), pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. V členských státech, které se neúčastní třetí etapy hospodářské a měnové unie, odpovídá tato referenční sazba rovnocenné úrokové sazbě stanovené jejich centrální bankou. V obou případech se referenční sazba platná první kalendářní den daného pololetí použije na období následujících šesti měsíců.

Následující tabulka shrnuje výši úroků z prodlení za poslední dva roky ve vazbě na změny reposazby vyhlášené ČNB.

Období prodlení	Rozhodující reposazba (p. a.)	Úrok z prodlení v soukromém právu (p. a.)
1. 1. 2009 – 30. 6. 2009	2,25 %	9,25 %
1. 7. 2009 – 31. 12. 2009	1,5 %	8,5 %
1. 1. 2010 – 30. 6. 2010	1,00 %	8,00 %
1. 7. 2010 – 31. 12. 2010	0,75 %	7,75 %

Současná sazba reposazby činí 0,75 %, a to od 7. 5. 2010 (předchozí sazba 1,00 % platila od 17. 12. 2009). **K dalším změnám reposazby během letošního roku může dojít na zasedání bankovní rady ČNB, která jsou naplánována v termínech: 5. 8. 2010, 23. 9. 2010, 4. 11. 2010 a 22. 12. 2010.**

HESLA MAJÍ PEVNĚ
STANOVENOU
STRUKTURU

Příslušenství DHM

Právní úprava:

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
 - § 120 a 121 – Definice součástí věcí a příslušenství věcí
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
 - § 26 odst. 2 – Definice souboru movitých věcí
- Pokyn D-300 – část k příloze zákona o daních z příjmů

Uvádí příklady, co je součástí staveb (v části k příloze č. 1) a co lze považovat za samostatné movité věci (v části k § 26)
- ČÚS pro podnikatele
 - č. 013 – Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- Vyhláška č. 500/2002 Sb.
 - § 56a – Metoda komponentního odpisování majetku

§

UPOZORNĚNÍ NA
PRÁVNÍ ÚPRAVU

ÚČETNÍ
OPERACE JSOU
SROZUMITELNĚ
POPSÁNY
A VYSVĚTLENY

Popis operace:

Příslušenstvím ve smyslu občanského zákoníku jsou věci, které náleží vlastníku věci hlavní a jsou

jím určeny k tomu, aby byly s hlavní věcí trvale užívány.

Do roku 2003 bylo příslušenství vymezeno také účetními předpisy, spec. postupy účtování pro podnikatele. V nich se uvádělo, že „*Příslušenstvím DHM jsou předměty, které tvoří s hlavní věcí jeden majetkový celek a jsou součástí jeho ocenění a evidence. Příslušenství je součástí dodávky hlavní věci nebo se k ní přiřadí dodatečně, tj. technickým zhodnocením. Pokud příslušné předměty netvoří s hlavní věcí jeden majetkový celek, jde o samostatné movité věci.*“ V současné úpravě (ČÚS, prováděcí vyhláška k ZoÚ) však již výklad pojmu příslušenství nenalezáme.

Jeden z mála výkladů je uveden v **Informaci MF k uplatňování zákona o DPH u výstavby** (z 23. 4. 2008), kde se uvádí, že příslušenství věci má ve vztahu k věci hlavní povahu věci vedlejší a dále se rozvádí pojem příslušenství rodinného domu a bytového domu, jimž mohou být např. stavby plnicí doplňkovou funkci ke stavbě hlavní a ostatní stavby:

- garáže, zahradní altány, kůlny, skladové prostory pro dům,
- podzemní stavby (jímky, jámy pro měřicí zařízení, čističky odpadních vod sloužící domu, vinné sklepy, stavby pro tepelná čerpadla apod.),
- oplocení,
- přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizace (jsou-li ve vlastnictví majitele rodinného domu nebo bytového domu),
- připojení drobných staveb na rozvodné sítě a kanalizaci stavby hlavní (liniové stavby sloužící domu),
- studny, bazény apod.

Příslušenstvím bytu jsou podle zmíněné informace MF vedlejší místnosti a prostory určené k tomu, aby byly s bytem užívány. Příslušenstvím bytu jsou (podle vymezení občanským zákoníkem) místnosti a prostory, které jsou určeny k tomu, aby byly užívány s bytem, například komora, sklep, dřevník, kolna.

Pojetí příslušenství je tedy dosti volné a závisí vždy na posouzení konkrétní situace, zda:

- příslušenství budeme evidovat odděleně (např. oplocení domu),
- bude nedílnou součástí daného majetku (např. sklepní kóje patřící k bytové jednotce), anebo
- zda se v případě movitých věcí bude jednat o součást souboru movitých věcí.

MF dále rozebírá **příslušenství budov a staveb** (i když to tak přímo neoznačuje) v pokynu D-300, kde se

- na jedné straně uvádí příklady předmětů (technických vybavení), které jsou nedílnou součástí vybavení stavebních děl (výměna těchto předmětů za nové je pak opravou nebo technickým zhodnocením věci hlavní – tedy budovy či stavby), a
- na druhé straně uvádí příklady výrobních zařízení, zařízení a předmětů k provozování služeb (výkonů), účelových zařízení a předmětů, které jsou samostatnými movitými věcmi i přesto, že jsou pevně spojeny s budovou nebo se stavbou.

Od účetního období započatého v roce 2010 přináší MF další pohled na příslušenství skrze rozdělení ma-

jetku, který je stavbou, bytem, nebytovým prostorem, samostatnou movitou věcí či souborem movitých věcí na komponenty. Vše pro účely aplikace komponentní metody odpisování majetku. Toto rozdělení jednoho majetku na komponenty (s různou účetní dobou odpisování) je však výhradně účetní záležitostí, neboť z pohledu daní z příjmu půjde i nadále o jediný majetek. Součástí zásob se stávají náhradní díly určené k výměně komponent.

ZAÚČTOVÁNÍ JE
PROVEDENO
PRO
PŘEHLEDNOST
V TABULKÁCH

Souvztažnosti:

Č.	Účetní případ	MD	DAL
1.	Pořízení majetku včetně příslušenství	042	321
2.	Zařazení souboru do užívání	022	042
3.	Výměna opotřeбенého příslušenství (oprava výměnným způsobem)	511	321
4.	Pořízení příslušenství k majetku v dalším období (technické zhodnocení)	042	321
5.	Zařazení k majetku do užívání	022	042
6.	Pořízení příslušenství k majetku v dalším období (technické zhodnocení nepřesáhlo limit)	548	321

Analytické účty:

Konkrétní analytické členění účtů 042, příp. 022 v tomto případě neuvažujeme, protože by při předpokládaném větším množství současně pořizovaného majetku stejně nespĺnilo svůj účel – přesnou identifikaci majetku, jehož se pořizované příslušenství týká.

Podle podmínek použitého účetního programu však **doporučujeme volit jiný vhodný způsob rozlišení** (např. v rámci operativní evidence), abychom doká-

AÚ

ČLENĚNÍ JE
POŽADAVKŮM
AUDITORŮ
A SPRÁVCŮ
DANĚ

zali v každém okamžiku přesně identifikovat nabíhající náklady při pořizování příslušenství DHM. Identifikace již pořízeného příslušenství v rámci konkrétního majetku je již otázkou řešení ve vlastní evidenci majetku.

Účetní doklady:

Účetní doklad musí jasně určovat jednu ze zvolených variant zařazení daného předmětu. Jeho součástí je **protokol o zařazení předmětu do užívání a faktura** určující jeho pořizovací cenu – může to být i faktura obsahující více předmětů, v níž je však samostatně určena cena jednotlivě zařazovaného předmětu. **Inventární karta** (evidence dlouhodobého hmotného majetku, drobného hmotného majetku nebo operativní evidence) pak musí svými údaji navazovat na účetní doklad o zařazení.

OVĚŘTE SI, ZDA
ÚČTUJETE
PODLE
SPRÁVNÝCH
ÚČETNÍCH
DOKLADŮ

Nejčastější chyby:

Častým problémem bývá, že účetní jednotka **zařadí příslušenství odděleně od hlavní věci** jako samostatný majetek, i když by mělo být evidováno jako součást věci hlavní (u movitých věcí jako soubor movitých věcí). Příčinou může být chybné posouzení anebo přímo úmysl – oddělením od hlavní věci nepřekročit hranici 40 000 Kč, aby nemuselo být příslušenství daňově odpisováno. V tomto případě ale už hrozí postihy od správce daně.

UPOZORNĚNÍ
NA
NEJČASTĚJŠÍ
CHYBY

Bohužel neexistuje jednoznačný algoritmus, který by říkal, kdy lze evidovat příslušenství samostatně, a kdy nikoliv. Pokud však předmět příslušenství tvoří s hlavní věcí jeden majetkový celek a nelze jej běž-

JAKÉ DAŇOVÉ
DOPADY MŮŽE
MÍT ÚČETNÍ
PŘÍPAD NA VAŠE
ÚČETNICTVÍ
A V KONEČNÉM
DŮSLEDKU I NA
VAŠI FINANČNÍ
SITUACI?

ným způsobem oddělit, nelze takový předmět evidovat samostatně.

Daňové dopady:

Vyplývají ze způsobu zařazení jednotlivých předmětů tvořících příslušenství a z toho, **zda se stanou hmotným majetkem z hlediska ZDP**. V takovém případě vstupují do daňových výdajů pouze **formou daňových odpisů**. Pokud účetní jednotky chybně posoudí příslušenství, může to ovlivnit výši její daňové povinnosti.

Příklad:

P

Účetní jednotka pořídila počítač s tiskárnou. Při jednáních s dodavatelem byla cena počítače dohodnuta na 38 000 Kč, cena tiskárny na 14 000 Kč. DPH není pro zjednodušení uvažována.

Tiskárna přitom může nebo nemusí tvořit v účetní jednotce příslušenství daného počítače, neboť záleží na dalších okolnostech:

1. **Sestava počítače s tiskárnou může tvořit jediný funkční celek** (např. z důvodů ekonomického využití – pokladní systém apod.) a není předpokládáno oddělené používání. Pak by neškodilo, když by byla daná sestava předmětem jediné dodávky v celkové ceně 52 000 Kč a pořizovací cena komponent (počítače, tiskárny, ale i dalších jako monitoru, klávesnice) by nebyla v dokladech samostatně určena. Je zřejmé, že tiskárna se stává příslušenstvím počítače a bude vedena na inventární kartě počítače.

Účtujeme:

Č.	Účetní případ	Kč	MD	DAL
1.	Sestava počítače s tiskárnou (jediná inventární karta)	52 000	022	321

Takto zařazené příslušenství nelze od celku dodatečně oddělit. V případě, kdy tiskárna doslouží a bude nahrazena jinou tiskárnou, půjde buď:

- o opravu sestavy počítače, pokud bude nahrazena tiskárnou se stejnou technologií a výkonem (o vyřazení původní tiskárny přitom neúčtujeme);

NAŠI ČTENÁŘI
JIŽ ZÍSKALI
KLID A JISTOTU
V PRÁCI

Účtujeme:

Č.	Účetní případ	Kč	MD	DAL
2.	Oprava sestavy počítače	9 000	511	321

- o technické zhodnocení sestavy počítače, pokud bude nahrazena tiskárnou o vyšším výkonu či jiné technologii tisku (za inkoustovou tiskárnu bude pořízena laserová tiskárna).

Poznámka:

I v tomto případě je možno účtovat technické zhodnocení na vrub nákladů, pokud jeho hodnota nepřekročí 40 000 Kč v daném roce a účetní jednotka se rozhodne neevidovat technické zhodnocení.

Účtujeme:

Č.	Účetní případ	Kč	MD	DAL
Var. a)	TZ sestavy počítače o barevnou tiskárnu	42 000	022	321
Var. b)	Zahrnutí TZ do nákladů při nepřekročení limitu	24 000	548	321

2. Pokud se **tiskárna kupuje sice s počítačem**, ale **nepředpokládá se, že bude trvale právě u daného počítače**, může být tiskárna účetní jednotkou považována za samostatnou movitou věc. Skutečnost, že není schopna tisknout bez připojení k počítači, zde nerozhoduje, neboť samostatné technicko-ekonomické určení není podmínkou. Je možno ji zařadit samostatně a stává se drobným nebo dlouhodobým hmotným majetkem s ohledem na její vstupní cenu.

Účtujeme:

Č.	Účetní případ	Kč	MD	DAL
3. var. a)	Pořízení počítače bez tiskárny jakožto dlouhodobý hmotný majetek	38 000	022	321
3. var. b)	Pořízení počítače bez tiskárny jakožto drobný hmotný majetek	38 000	501	321
4. var. a)	Pořízení samostatné tiskárny jakožto dlouhodobý hmotný majetek	14 000	022	321
4. var. b)	Pořízení samostatné tiskárny jakožto drobný hmotný majetek	14 000	501	321

Problém dosloužení tiskárny a její výměny znamená vyřazení původní tiskárny z evidence dlouhodobého příp. drobného hmotného majetku (prodejem, likvidací) a pořízení nové tiskárny.

3. Pokud se účetní jednotka rozhodne **vést sestavu počítače jako soubor movitých věcí**, pak zařadí tiskárnu jako dlouhodobý hmotný majetek i v případě, kdyby ji kupovala samostatně a před koupí počítače.

Účtujeme:

Č.	Účetní případ	Kč	MD	DAL
5.	Pořízení tiskárny	14 000	042	321
6.	Pořízení počítače	38 000	042	321
7.	Zařazení souboru movitých věcí do užívání	52 000	022	042

Problém dosloužení tiskárny a její výměny znamená vyřazení části souboru a jeho doplnění o nový předmět.

Poznámka:

Účetní předpisy doporučují (ČÚS 013) v případě souboru movitých věcí uvádět jednotlivé části souboru věcně a v hodnotovém vyjádření; pokud se k souboru přiřadí další věc nebo se naopak vyřadí, uvádí se datum přiřazení nebo vyřazení této věci.

Další příklady:

Sřešní okno je příslušenstvím automobilu, které je nutno vždy evidovat v rámci automobilu, naproti tomu u sněhových řetězů nebo sady zimních pneumatik jde o příslušenství automobilu, u něhož máme možnost volby.

P

Autor: RNDr. Ivan Brychta

TENTO ČLÁNEK
VZNIKL NA
ZÁKLADĚ
POŽADAVKŮ
ČTENÁŘŮ

UŠITÝ NA MÍRU
ČTENÁŘŮM

DPH – základní schéma

Plnění či činnosti (1.) uskutečňované daňovými subjekty lze pro účely DPH, a to z hlediska jejich příslušného daňového režimu a také vykázání v přiznání k DPH, zjednodušeně schematicky rozlišit na 2 základní skupiny, a to na **ekonomické činnosti** (2.) a ostatní „**neekonomické činnosti**“ (3.).

Ekonomické činnosti jsou v zákoně o DPH definovány v § 5 odst. 2 a z hlediska místa plnění je možno je členit na plnění **mimo tuzemsko** (4.) a **plnění v tuzemsku** (5.).

Plnění s **místem plnění mimo tuzemsko** ve smyslu příslušných ustanovení zákona o DPH (§ 7 až 12) **nejsou předmětem DPH** podle zákona o DPH platného pro Českou republiku a při jejich uskutečnění by měl plátcе respektovat pravidla platná v zemi, kde je místo plnění. V přiznání k DPH hodnotu těchto plnění vykazuje plátcе v ř. 21, 24 nebo 25 a ve vztahu k nim mu **vzniká nárok na odpočet daně**.

Plnění s **místem plnění v tuzemsku** lze rozčlenit na 3 kategorie:

- zdanitelná plnění (6.)
- osvobozená plnění (7.)
- plnění mimo předmět DPH (8.)

Zdanitelným plněním je dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby ve smyslu § 2 ZDPH. Zdanitelná plnění lze dále členit na **zdanitelná plnění ve snížené sazbě 10 %** (9.), z nichž přiznává plátce daň na výstupu v ř. 2 přiznání a na **zdanitelná plnění v základní sazbě 20 %** (10.), z nichž přiznává plátce daň na výstupu v ř. 1 přiznání.

Osvobozená plnění ZDPH člení na 2 rozdílné kategorie, a to na:

- osvobozená plnění **bez nároku na odpočet daně** (11.) a
- osvobozená plnění **s nárokem na odpočet daně** (12.).

Osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně jsou uvedena v § 51 ZDPH a je pro ně typické, že plátce daně z nich nepřiznává daň na výstupu, ale ve vztahu k nim nemá nárok na odpočet daně. V přiznání k DPH se vykazují v ř. 50.

Osvobozená plnění s nárokem na odpočet daně jsou uvedena v § 63 ZDPH a je pro ně typické, že plátce daně z nich nepřiznává daň na výstupu, ale ve vztahu k nim má nárok na odpočet daně. V přiznání k DPH se vykazují v ř. 20, 22, 23 a 25.

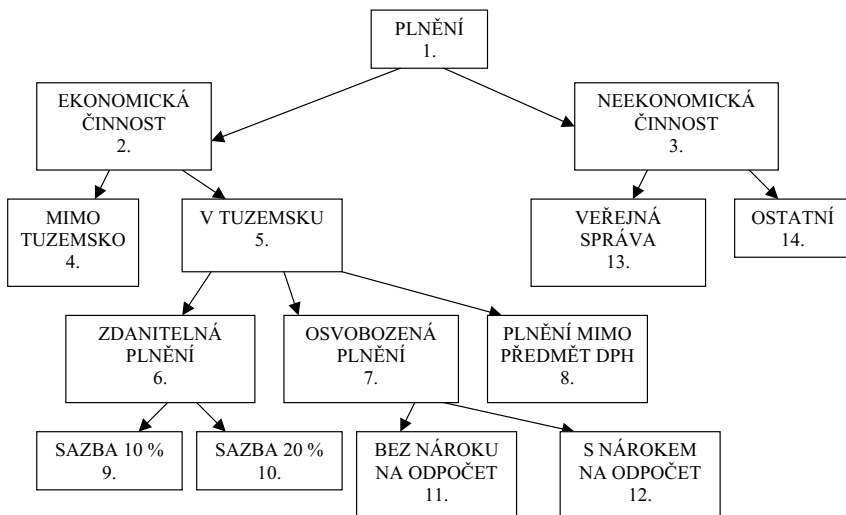
Některá plnění, která **nejsou předmětem DPH** jsou uvedena v § 13 odst. 8 ZDPH (např. prodej podniku) a v § 14 odst. 5 ZDPH (např. postoupení vlastní pohledávky vzniklé plátcem). Předmětem DPH dále nejsou finanční vypořádání (náhrada škody, penále apod.), protože peníze nejsou zbožím. Podle § 72 odst. 2 písm. e) ZDPH má plátce ve vztahu k plněním uvedeným v § 13 odst. 8 a § 14 odst. 5 ZDPH nárok

MÁTE DOTAZ
A NEVÍTE SI
S NÍM RADY?
ZEPTEJTE SE
NAŠICH
ODBORNÍKŮ NA
VŠE, CO VÁS
ZAJÍMÁ
<http://www.du.cz>,
Dotazy &
Odpovědi/ MUJ
DOTAZ

na odpočet daně. Plnění, která nejsou předmětem DPH, se v příznání k DPH nevykazují.

Plnění **mimo rámec ekonomické činnosti** lze rozčlenit na **výkony veřejné správy** (13.), které provádí zejména stát, kraje, obce a jimi zřízené organizační složky, a na **ostatní** (14.). Mezi tato ostatní plnění patří např. osobní či soukromá spotřeba, činnosti příspěvkových organizací pro zřizovatele, které jsou kryty příspěvkem. Ve vztahu k plněním mimo rámec ekonomické činnosti **nelze uplatnit nárok na odpočet daně a v příznání k DPH se nevykazují**.

Autor: Ing. Václav Benda

Srážková daň vybíraná z příjmů daňového nerezidenta

Právní úprava:

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
 - § 2 odst. 3 – Definice daňového nerezidenta – fyzické osoby
 - § 17 odst. 4 – Definice daňového nerezidenta – právnické osoby
 - § 22 – Příjmy nerezidenta, které v ČR podléhají zdanění
 - § 36 – Zvláštní sazba daně
 - § 38d – Daň vybíraná srážkou podle zvláštní sazby
 - § 38s – Zvýšený základ daně
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
 - § 69 – Zvýšený základ daně
- Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

§

PŘESNÉ ZNĚNÍ
JEDNOTLIVÝCH
PARAGRAFŮ SI
OVĚŘTE NA
ZÁKAZNICKÉM
PORTÁLU 24
<http://zakaznik.dashofer.cz>,
VE SLOŽCE
PRÁVNÍ
PŘEDPISY

**ÚČETNÍ
OPERACE JSOU
SROZUMITELNĚ,
STRUČNĚ
A PŘEHLEDNĚ
POPSÁNY**

Popis operace:

Zahraniční osoby (daňoví nerezidenti) podléhají v ČR zdanění pouze z příjmů, které jsou vymezeny v § 22 ZDP. Mnohé zahraniční osoby se však na území ČR vůbec nezdržují a vybrání daně z jejich příjmů je problematické. Z toho důvodu tuzemský daňový zákon stanoví, že povinnosti plátce daně mají v ČR tuzemské osoby, které příslušnou úhradu ve prospěch zahraniční osoby vyplácejí. Jedná se o povinnost z příjmů nerezidenta:

- srazit srážkovou daň podle § 38d ZDP,
- nebo provést zajištění daně podle § 38e ZDP.

V příspěvku se budeme zabývat povinností plátce srazit ze zdanitelných příjmů nerezidenta srážkovou daň. Pokud je příjem nerezidenta vymezen v § 22 ZDP a současně je uveden v § 36 ZDP, podléhá srážkové dani, viz následující tabulka:

Zdanitelné příjmy nerezidenta dle § 22 ZDP	Druh zdanitelného příjmu	Sazby daně z příjmů nerezidenta – § 36 ZDP
§ 22 odst. 1 písm. b)	Příjmy ze závislé činnosti do úhrnné výše nepřesahující 5 000 Kč za kalendářní měsíc od jednoho plátce	§ 36 odst. 2 písm. p) sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. c)	Příjmy ze služeb (mimo stavebně montážních projektů), obchodního, technického a jiného poradenství a zprostředkování poskytovaných na území ČR	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. f) bod 1	Příjmy z nezávislé činnosti architekta, lékaře, vědce, inženýra, daňového či účetního poradce, právníka a učitele	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. f) bod 2	Příjmy z osobně vykonávané činnosti umělců, sportovců, artistů a spoluúčinkujících osob	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %

Zdanitelné příjmy nerezidenta dle § 22 ZDP	Druh zdanitelného příjmu	Sazby daně z příjmů nerezidenta – § 36 ZDP
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 1	Náhrady za poskytnutí práva na užití nebo za užití předmětu průmyslového vlastnictví, software, know-how	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 2	Náhrady za poskytnutá práva na užití, autorská práva (a to i když příjem od jednoho plátce přesáhne v kalendářním měsíci částku 7 000 Kč)	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3	Podíly na zisku, vypořádací podíly, podíly na likvidačním zůstatku obchodních společností, daňově neuznatelné finanční výdaje z úvěrů a půjček	§ 36 odst. 1 písm. b) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 4	Úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček	§ 36 odst. 1 písm. b) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 5	Příjmy z užívání movité věci umístěné na území ČR: – operativní pronájem [§ 36 odst. 1 písm. a) bod 2 ZDP] – finanční pronájem [§ 36 odst. 1 písm. c) ZDP]	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 2 sazba daně – 15 % § 36 odst. 1 písm. c) sazba daně – 5 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 6	Odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 8	Výhry fyzických osob v loteriích, sázkách, z reklamních, sportovních a veřejných soutěží	§ 36 odst. 2 písm. k) + 1 ZDP sazba daně – 15 %
§ 22 odst. 1 písm. g) bod 12	Sanctione ze závazkových vztahů	§ 36 odst. 1 písm. a) bod 1 sazba daně – 15 %

Poznámka:

S účinností od 1. 1. 2011 by měla nabýt účinnosti novela ZDP, která umožňuje osvobození licenčních poplatků vyplacených z ČR společnostem ve skupině, které jsou rezidenty členského státu EU nebo EHP.

V případě, že ČR uzavřela se státem nerezidenta smlouvu o zamezení dvojího zdanění, je nutné porovnat postup zdaňování podle českých zákonů a podle příslušné smlouvy. **Pro zdanění se použije postup, který je pro nerezidenta výhodnější.** Sazby daně uvedené ve smlouvách jsou ve většině případu nižší, než jaké stanoví tuzemský daňový zákon. Plátce proto musí správci daně **prokázat oprávněnost sražení daně nižší sazbou**, protože smlouvy o zamezení dvojího zdanění se vztahují pouze na rezidenty smluvních států. Z toho důvodu plátcům doporučuji, aby si od svého zahraničního partnera vyžádali **doklad o jeho daňové rezidenci** v příslušném smluvním státě a měli k dispozici i další důkazní prostředky, aby mohli správci daně při případné kontrole prokázat, že jejich zahraniční partner je skutečným vlastníkem předmětného příjmu a že daný příjem je podle daňového práva příslušného smluvního státu považován za příjem tohoto zahraničního partnera (viz Pokyn MF ČR D-286). Na základě takových důkazních prostředků může plátce bez obav srazit daň nižší sazbou uvedenou ve smlouvě.

P**Příklad – Příjem nerezidenta, který podléhá srážkové dani**

Tuzemská společnost si na základě nájemní smlouvy pronajala stroje od svého obchodního partnera, který je daňovým rezidentem Nizozemského království.